

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2021-1263

22.12.2021

Gjensidige Forsikring ASA

Næringsliv

Lekkasje fra avløpsrør – slitasje over tid – skade og forurensing på tomt – plutselig skade?

Sikrede opplevde tilbakeslag fra kloakkrør og avdekket i den forbindelse utettheter på avløpsrør og septiktank, og lekkasje av kloakkvann ut på tomten. Selskapet utbetalte erstatning for utbedring av avløpsrøret, men avslo sikredes krav knyttet til utbedring av utetthet på septiktank og skade på tomten under henvisning til at skaden ikke hadde oppstått plutselig. Det forelå videre et unntak for vedlikehold og slitasje på bygning. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde dokumentert en dekningsmessig skade.

Saksfremstilling

Saken gjelder sikredes krav mot selskapet under bygningsforsikringen som en følge av tett kloakk og lekkasje fra avløp.

Det er fremlagt forsikringsbevis og vilkår for forsikringsdekningen Hus ved landbrukseiendom. Fra forsikringsbevis gjeldende fra 10.10.19 hitsettes:

Hva er forsikret?

- Bygning angitt i forsikringsbeviset, med fastmontert utstyr
- ...
- Utvendige ledninger med tilknyttet utstyr fram til spredeledning eller offentlig ledning
- Hageanlegg, inkludert utvendig badekilde/-basseng
- ...

Hvilke skader?

Plutselig og uforutsett skade ved:

- ...
- Vannskader
- Lekkasje fra bygningens rørledning, installasjoner og akvarium
- ...

- Andre plutselige og uforutsette skader

Plutselig og uforutsett skade dekker ikke:

- ...
- Vedlikehold og slitasje av bygning

Sikrede opplevde tilbakeslag fra utvendig kloakkrør og innhentet i den forbindelse en kamerainspeksjon av rørene fra rørleggerfirma H. datert 5.2.20.

Sikrede meldte deretter skade til selskapet den 13.2.20, og ifølge selskapet avslo sikrede befarer fra selskapets rekvirerte avtalepartner. Sikrede fremsatte krav på totalt kr 61 988, som selskapet i brev datert 6.4.20 erkjente dekning for med et standardhevingsfradrag på 80 %. Det ble fremlagt korrespondanse mellom partene.

Sikrede sendte deretter krav om nytt infiltrasjonsanlegg på kr 174 625 og for egeninnsats på kr 20 000 og påklaget selskapets avkortning i brev datert 17.6.20. Det ble i den forbindelse fremlagt et tilbud på nytt infiltrasjonsanlegg til kr 174 625 inkl. mva.

Selskapet oppga i brev datert 8.7.20 at det ikke kunne se at det var dokumentert noen skade på septiktanken som tilsa at denne måtte skiftes ut. Selskapet ba deretter om ytterligere dokumentasjon før det kunne anse dekningsmessig skade sannsynliggjort.

Selskapet innhentet en skaderapport fra takstmann D. datert 27.7.20:

Gjennomførte oppgraderinger/oppussing

Septiktank av betong, ft sier den er gammel.

...

Årsak

E. Slitasje og elde (normalt > 30 år)

Hva forårsaket skaden, og hvorfor?

Her er det mest trolig tett avløpsrør fra septiktank og ned til bekk. Kloakk renner derfor ut av tank og ned til bekk i terrenget.

...

Skadeomfang

Kloakk i terreng i strekning på ca. 40 meter.

Tett avløpsrør som er ca. 60 meter.

Det er også stor sannsynlighet for at det er skade på tank grunnet alder uten at dette er sjekket.

Det ble deretter utført en kamerakontroll av rørfirma S., og fra rapport datert 31.8.20 hitsettes:

Ifb med inspeksjon av utløp på spillvannstank ble det utført spyling av utløpsrør og inspeksjon med kamera av denne.

Utløpsledningen ble spylt medstrøms ifra kum og mot resipient.

Det ble ikke registrert noen fortetning ved spyling av denne. Utløpspunkt ble funnet i samråd med FT.

Utløpspunkt ble rensket fram og kamera kjørt motstrøms fram til kum.

Utløpsrør er utført med ca 6m 110mm plast ifra kum, og er videre utført i 5" betongrør ut til utløp ved resipient.

Betongrør bærer preg av elde, men det registreres ingen fortetning eller skade på rør.

Kum er utført i betong med ett kammer og dykkert på utløp.

Utlekkasje med spillvann kan komme ifra skjøt i mellom kumringer, eller innløpsrør til kum ifra bolig.

Denne er ikke kontrollert av oss.

Selskapet avslo videre dekning den 11.11.20, som sikrede påklagde i brev datert 4.12.20. Sikrede opplyste at han ville akseptere en endelig utbetaling på kr 31 000 for å avslutte saken, i tillegg til tidligere utbetalt erstatning for røret som gikk fra boligen inn til tanken. Selskapet opprettholdt avgjørelsen i brev til sikrede datert 9.2.21.

Sikrede klagde saken inn til selskapets kundeombud, som avslo ytterligere erstatning i brev datert 26.4.21. Sikrede klagde selskapets avgjørelse inn til Finansklagenemnda den 12.5.21.

Sikrede anførte at han hadde krav på ytterligere erstatning fra selskapet. Selskapet opplyste i telefonsamtale våren 2020 at sikrede ville kunne få erstatning for fjerning av kloakkvann og reparasjon av en grøft med vannerosjon nedenfor septikkummen, samt å tette septikkummen mellom kumringene der det var lekkasjer. Dette kunne ikke anses som vedlikehold og slitasje av bygningen. Selskapet hadde brukt store midler på innhenting av takstrapporter, og det hadde vært mer nyttig og besparende om selskapet heller hadde brukt pengene på utbedringen. En slik løsning ville ha vært mer rettferdig.

Sikrede krevde erstatning på kr 31 000, subsidiært kr 15 500, kr 10 000 eller utmåling av et rimelig kontantoppgjør i tillegg til tidligere utbetaling på kr 8 188.

Selskapet avviste kravet og viste i hovedsak til at ytterligere erstatning ikke var dekningsmessig under vilkårene. Forsikringen dekket plutselige og uforutsette skader, og det var et unntak for skader der reparasjonen måtte anses som vedlikehold på grunn av elde og slitasje. Ved skade på utvendige ledninger og utstyr var punktreparasjon dekket. Der utstyret i sin helhet måtte skiftes for å sikre avløp fra boligen, ville reparasjonen ikke anses dekningsmessig. Alt utvendig utstyr ville over tid tæres opp og ville på et gitt tidspunkt være i såpass dårlig forfatning at det krevdes en full omlegging. Dette ble ikke ansett som en plutselig og uforutsett skade, men som en forutsigbar vedlikeholdskostnad. Skaden i denne saken skyldtes slitasje og elde, og uten at det ble gjennomført nødvendig vedlikehold ville skaden med stor sannsynlighet oppstå igjen. Ytterligere utbetaling ville være å regne som en utbetaling for å gjennomføre oppgraderinger og forbedringer.

Sekretariatets konklusjon:

Nemdas sekretariat avgjorde saken den 7.10.21 i medhold av delegert avgjørelsesmyndighet, jf. lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 22. Sikrede fikk ikke medhold.

Innledningsvis vil sekretariatet bemerke at hvilke skader og tap selskapet svarer for avhenger av de til enhver tid gjeldende vilkår som er tilknyttet den aktuelle forsikringsavtalen som er inngått med selskapet. Forsikringen dekker ikke begivenheter ut over de som er angitt i vilkårene. Det er videre sikker praksis at det er sikrede som må dokumentere at skaden skyldes slike forhold som selskapet i henhold til vilkårene svarer for.

Slik vi har forstått sakens dokumenter har selskapet utbetalt kostnader for utbedring av avløpsrøret, og klagen for Finansklagenemnda gjelder krav tilknyttet utbedring av kloakkforurensing på tomten, utbedring av en grøft oppstått som følge av lekkasjen fra septiktanken, samt kostnader til å tette septiktanken ved kumringene hvor det har oppstått lekkasjer.

Det fremgår av vilkårene at forsikringen dekker "plutselig og uforutsett skade" bl.a. der dette skyldes lekkasje fra rørledninger.

Dersom skaden ikke må anses "plutselig" vil den dermed ikke være omfattet av dekningen. Grensene for hva som må anses som "plutselig" er ikke nærmere fastslått i vilkårene, men den naturlige språklige forståelsen tilsier at skaden må ha skjedd innenfor et kortere tidsintervall. Finansklagenemnda Skade har i sin praksis uttalt at skaden må ha utviklet seg innenfor maksimalt et døgn for å anses som "plutselig". Se til sammenligning tidligere avgjørelse i FinKN 2020-376, hvor nemnda uttalte følgende:

Formuleringen "plutselig" betyr at vanninntrengingen må oppstå raskt i motsetning til over tid, men sier ingenting om hvor raskt den må skje. Nemndspraksis har lagt til grunn at en skade som er oppstått innenfor én dag regnes som plutselig, men skader som har utviklet seg i løpet av lengre tid enn dette faller utenfor begrepet, jf. bl.a. FinKN 2019-1006.

...

Nemnda mener disse rapportene tilsier at vanninntrengningen har startet som drypplekkasje over tid, og det er i hvert fall ikke dokumentert at vanninntrengningen oppsto plutselig. Nemnda mener derfor sikrede ikke har dokumentert at det foreligger plutselig vanninntrengning i dette tilfellet.

Sekretariatet forstår det slik at du avdekket lekkasjen fra septiktanken i forbindelse med utbedring av avløpsrør etter du opplevde tilbakeslag fra røret. Vi kan dermed ikke se at det er opplyst om selve lekkasjen oppstod som en enkelthendelse. I de fremlagte rapportene er det fastslått at utetthetene på rørledning og kumringene på septiktanken har oppstått som følge av slitasje og elde, og at det ikke er avdekket skade eller fortetning på røret. Vi forstår de fagkyndige slik at det sannsynligvis foreligger en utetthet i overgangen mellom avløpsrør og septiktank, og at tæring og fortetning har medført lekkasje av avløpsvann over tid. Selv om det kan ha oppstått større lekkasje som følge av den aktuelle fortetningen, kan vi likevel ikke se at lekkasjen og utettheten av den grunn må anses å ha oppstått plutselig. Ettersom vi forstår det slik at avløpsvann har sivet ut i terrenget over tid kan vi heller ikke se at skaden på tomten må anses å ha oppstått plutselig. Dette selv om skaden kan ha utviklet seg til det verre etter fortetningen av røret, ettersom skaden i så fall hadde startet å utvikle seg på et tidligere tidspunkt.

Ettersom lekkasjen har oppstått som følge av slitasje over tid, kan vi ikke se at det er sannsynliggjort at skaden på tomten eller utettheten ved septiktanken må anses å ha oppstått "plutselig" innenfor ett døgn.

Slik saken er dokumentert kan vi dermed ikke se at sikrede har sannsynliggjort at skaden på tomten og utettheter ved kumringer er dekningsmessig under vilkårene som en plutselig og uforutsett skade.

I henhold til vilkårene foreligger det uansett et unntak fra dekning for plutselige og uforutsette skader for "vedlikehold og slitasje av bygning", og vi finner at en oppgradering av septiktank og avløpsrør der svikt oppstår som følge av elde og slitasje må anses som slikt påregnelig "vedlikehold" av bygningsdelen. Mye taler dermed for at en utetthet som følge av slitasje og elde på septiktanken uansett må anses omfattet av unntaket fra dekning.

På bakgrunn av det ovennevnte kan vi dermed ikke se at du har sannsynliggjort at det foreligger en dekningsmessig skade under vilkårene, eller at du har krav på ytterligere erstatning fra selskapet.

Vi kan heller ikke se at det er sannsynliggjort at selskapet i telefonsamtale med deg våren 2020 har avgitt et bindende dekningsstilsagn. Du har opplyst at selskapets representant uttalte at du "ville kunne få erstatning", og slik vi tolker gjengivelsen kan vi ikke se at selskapet faktisk erkjente dekning av de påberopte forholdene i denne konkrete saken. Formuleringen fremstår forbeholden og som en henvisning til en generell mulighet for dekning etter omstendighetene, og vurderingen om det i denne saken kan kreves dekning må bero på vilkårene i henhold til ovennevnte drøftelse.

Sekretariatet finner det videre ikke avgjørende at selskapet har hatt kostnader til undersøkelser av skaden, ettersom selskapet må kunne foreta nærmere undersøkelser for å kunne avklare ansvarsforholdet i saken.

Sikrede klaget avgjørelsen til nemnda, jf. tredje ledd i samme punkt i saksbehandlingsreglene. Det er ikke lagt frem ny dokumentasjon av betydning for nemndas avgjørelse.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede har krav på ytterligere erstatning.

Nemnda slutter seg enstemmig til sekretariatets konklusjon.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Andreas Pihlstrøm (næringsrepresentant).